

SLOVENSKI

Poročevalac

Izdaja in tiska časopisno-založniško podjetje Slov. poročevalac
 Direktor: Rudi Janžura. Glavni in odgovorni urednik:
 Sergej Vošnjak. Za tisk odgovarja Franc Plevec. Ured-
 ništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica 3, telefon 23-322 do 23-328
 — Uprava Ljubljana, Tomšičeva ulica 3, telefon 23-522 do 23-526
 — Oglasi: oddelek: Ljubljana, Kardeljeva ulica 6, telefon
 21-896, za ljubljanske naročnike 20-463, za zunanje 21-832
 Pošto predal 29 — Tek. r. 60-KB-5-Z-367 — Mesečna naroč-
 nilna 200 dinarjev

ZASEDANJE GENERALNE SKUPŠČINE OZN

Danes se bo odločilo

Po glasovanju za tretjega nestalnega člana Varnostnega sveta, bo danes zvečer zasedanje Generalne skupščine končano — Bulganinove brzojavke sprejetim državam

NEW YORK, 19. dec. (AFP, AP). Generalna skupščina OZN tudi danes ne bo zasedala. Seja, ki je bila sklicana za danes popoldne, bo jutri popoldne. Sejo so odgodili na zahtevo delegatov ZDA in Velike Britanije, da bi delegacije imele še en dan časa za določitev stališča do izvolitve tretjega nestalnega člana Varnostnega sveta. Zvedelo se je, da so delegacije danes zahtevale dokončna navodila od svojih vlad.

Tukaj izražajo mnenje, da je bilo podaljšanje volitev za en dan potrebno za zagotovitev dvotietjinske večine enemu od dveh predlaganih kandidatov. Če ne bi bil novi član Varnostnega sveta izvoljen niti jutri, bi po možnosti volili nekoga novega kompromisnega kandidata.

Generalna skupščina bo končala letošnje zasedanje jutri zvečer po izvolitvi tretjega nestalnega člana Varnostnega sveta. Pred koncem zasedanja utegne skupščina sprožiti vprašanje, da bi odgodili otvoritev prihodnjega, 11. zasedanja zaradi predsedniških volitev v ZDA, ki bodo novembra prihodnje leto. Ponavadi se redno zasedanje Generalne skupščine začneja tretji torek v septembru.

Varnostni svet pričakuje danes poročilo komisije OZN za nadzorstvo nad premirjem v Palestini, preden bo napovedal še eno sejo v zvezi s sirjsko pritožbo zaradi izraelskega napada na področju Galilejskega jezera. V Združenih narodih so zvedeli, da je šef komisije za nadzorstvo Burns poslal to sporočilo v soboto z letalom.

Britanski in ameriški predstavniki na sedežu Združenih narodov so izjavili, da ne bodo določili stališča do resolucije Varnostnega sveta o tem vprašanju, preden ne bodo proučili poročila Sovjetski minister za zunanje zadeve Vjačeslav Mo-

to mednarodno organizacijo.

V zvezi s sprejemom 16 kandidatov v OZN je predsednik sovjetske vlade poslal brzojavko tudi predsedniku indijske vlade Nehruju, v kateri med drugim pravi, da ta dogodek pomeni važen korak k razširitvi mednarodnega sodelovanja. V brzojavki je tudi rečeno, da to podpira boj narodov vseh držav za popuščanje mednarodne napetosti, za ohranitev in utrditev ženevskega duha ter krepitev

avtoritete Združenih narodov.

»To ponovno dokazuje — je rečeno v brzojavki —, da se sporna mednarodna vprašanja morejo in morajo reševati s potrpežljivimi pogajani in medsebojnimi sporazumevanjem.«

Bulganin poudarja v brzojavki, da je bila Indija med tistimi državami, ki so odigrale pomembno vlogo pri sprejemu novih članic in podpiranju načel univerzalnosti Združenih narodov.

»Politiki starega kova«

Nehru je na sprejemu v čast ge. Sun Jat Sen govoril o politiki Zahoda v Aziji in napovedal vzpostavitev diplomatskih stikov z Mongolijo

New Delhi, 19. dec. (Tanjug). Predsednik indijske vlade Nehru je sinoči napovedal skorašnjo vzpostavitev diplomatskih odnosov med Indijo in ljudsko republiko Mongolijo. Ob tej priložnosti je dejal, da je ta korak vlade v skladu z realistično politiko z vsemi.

Nehru je ostro obsodil politiko zatikanja oči pred azijskim razvojem, »kar počno nekateri politiki starega kova«, ki zaradi tega niso mogli razumeti niti pomena obiska sovjetskih voditeljev. »Prijeteljstvo do njih ne pomeni sovražstva do drugih,« je dejal Nehru.

Predsednik vlade Nehru je govoril na sprejemu, ki ga je priredilo mesto Delhi na čast ge. Sun Jat Sen, ki je tudi spregovorila, in ko je ponovila neki prejšnji predlog kitajske vlade, je izjavila, da

pomenijo pogajanja o kitajsko-ameriški napetosti zaradi Tajpeha, konferenca o daljnovzhodnih problemih in kolek-

Dr. Aleš Bebler v Beogradu

Beograd, 19. dec. (Tanjug) Davi je prispel v Beograd jugoslovanski veleposlanik v Franciji dr. Aleš Bebler. Veleposlanik Bebler je prišel na običajno posvetovanje v državnem sekretariatu za zunanje zadeve in bo ostal v Beogradu teden dni. Dr. Bebler je izjavil, da bodo posvetovanja v glavnem gospodarskega značaja.

Protokol o mejnih vprašanjih z Albanijo

Beograd, 19. dec. (Tanjug) V Tirani so večer podpisali protokol o končnih delih za obnovitev mejnih znamenj na jugoslovansko-albanski meji. V imenu Jugoslavije ga je podpisal polkovnik Mihajlo Novović, v imenu Albanije pa major Strato Vodica. Pri podpisu sta bila navzoča tudi jugoslovanski poslanik v Tirani Predrag Ajlač in pomočnik ministra za zunanje zadeve Albanije Vasil Natanali.

Novice s Tržaškega

Sodišča v Furlaniji pridejo pod Trst? — Sestanek staršev dijakov, ki obiskujejo tržaške srednje šole — Razprava proti bivšim partizanom v Trstu

Trst, 19. dec. V Trstu se je razširila vest, da bodo furlanska sodišča, ki so doslej spadala pod pristojnost apelacijskega sodišča v Benečkah, prišla v pristojnost tržaške apelacijskega sodišča, kakor je bilo to pred vojno. Vesti so potrdili, toda ne uradno, tudi odgovorni krogi v

Rimu. Okrajna sodišča v Furlaniji, nad katero se bo razširila tržaška pristojnost, so sodišče v Vidmu, Pordenonu in Toluzesu.

V kinematografu Arco Baleno v Trstu je bilo zborovanje staršev učencev, ki obiskujejo tržaške srednje šole. Zborovanje je

TRGOVINA Z AVSTRILJO

Beograd, 19. dec. (Tanjug) V Beogradu so danes podpisali protokol o trgovinski zamenjavi med Jugoslavijo in Avstrijo v letu 1956. V imenu Jugoslavije ga je podpisal dr. Janvid Flere, svetnik v sekretariatu za zunanje zadeve, v imenu Avstrije pa dr. Alois Marguet, svetnik v

avstrijskem ministru za zunanje zadeve.

V skupnem sporočilu, ki je bilo izdano po podpisu zapisnika, je rečeno, da bo ostala blagovna zamenjava tudi v prihodnje na dosedaj visoki ravni. Jugoslavija bo uvažala predvsem izdelke industrije vozil, kovinske in elektroindustrije, umetna gnojila in razno potrošno blago. Izvažala pa razen dosedanjih predmetov tudi nekatere nove industrijske izdelke, kot na pr. brezživne cevi.

Protibritanske demonstracije v Atenah

Atene, 19. dec. (AP, AFP). Šest demonstrantov in trije policisti so bili ranjeni med današnjimi protibritanskimi demonstracijami v Atenah. Do nedorediv je prišlo, ko so oblastva prepovedala študentsko zborovanje.

Pred stavbe britanskega, ameriškega in turškega veleposlanstva in pred razne britanske ustanove so postavili posebne straže. Močni policijski oddelki so razporejeni okrog vseučilišča. Vse atenske visoke šole in liceje so danes zaprti.

Hkrati je prišla s Cipra novica, da so grški dijaki na treh srednjih šolah v Nikoziji začeli stavkati iz protesta, ker britanski vojniki uporabljajo silo,

Ugibanja o kandidaturi Eisenhowerja

ČIKAGO, 19. dec. (AFP). Republikanski časopis Chicago Tribune je danes objavil, da bo predsednik Eisenhower odločil glede kandidature za predsedniške volitve. Časopis piše, da bo predsednik Eisenhower, če se bo odločil za kandidacijo, do določene roka sam sporočil to vest. Če pa do 15. februarja ne bi dal nikake izjave, bo to pomenilo, da je privoščil na ponovno kandidacijo. »Chicago Tribune« meni, da čaka Eisenhower na mnenje svojih zdravnikov.

V Washingtonu glede teh vesti ne dajejo nikake izjave.

Na poti po Etiopiji

Nocoj sta predsednik Tito in cesar Haile Selassie prispela v Desie, jutri pa bosta odpotovala dalje v Aduo in Aksum

Addis Ababa, 19. dec. (Tanjug) Davi sta predsednik Tito in cesar Haile Selassie odpotovala iz glavnega mesta Etiopije v Asmaro in rdečemorsko pristanišče Masauo, ki je okoli 1300 kilometrov od Addis Ababe.

Avtomobilska kolona z velikim udobnim avtomobilom, v katerem sta sedela vrhovna šefa obeh držav, na čelu, je odpeljala iz cesarske palače točno ob 7. uri zjutraj in šla čez veliki trg »Dvanajst jekatičev« (Zrtev fašizma), kjer so se kljub zgodnji uri zbrale velike množice državljanov etiopske prestolnice in špaltirji šolske mladine z etiopskimi in jugoslovanskimi

zastavicami. Pri slovesu so bili tudi vsi člani jugoslovanske kolonije v Addis Ababi.

Danes popoldne sta oba državljana s spremstvi prispela v mestici Debresijo, na pol poti med Addis Ababo in Desieo, ki je nekaj nad 400 km od prestolnice.

Popoldne sta se predsednik Tito in cesar Haile Selassie odpotila v Debresijo, nato pa odpotovala dalje v Desie, od koder bosta jutri nadaljevala pot proti zgodovinskima mestoma Aduo in Asum, ki sta v najbolj slikovitih krajih Etiopije.

Nocoj ob 18.30 sta oba državna poglavarja prispela v Desie, glavno mesto pokrajine Volo, ki je njen guverner etiopski princ prestolonaslednik Merid Asmač Asfa Vosena, ki jima bo nocoj priredil slovesno večerjo.

Med počitkom so se v Desieu nadaljevali politični razgovori na najvišji ravni, ki po splošnem mnenju v jugoslovanskih in etiopskih krogih potekajo v ozračju pristranskega prijateljstva in razumevanja, ki se je začel že prvi dan predsednikovega prihoda v Etiopijo. Prijateljsko ozračje je bilo najbolje videti na sinočnjem svečanem sprejemu v velikem modernem hotelu »Gion« v Addis Ababi, ki ga je v čast predsednika republike priredil jugoslovanski veleposlanik v Etiopiji Dušan

Kveder. Poleg predsednika Tita sta bila na sprejemu etiopski cesar Haile Selassie in cesarica Menen skupaj z vsemi člani cesarske družine in vlado, kakor tudi ves diplomatski zbor v Addis Ababi in vidni državljani in javni delavci glavnega mesta Etiopije. Več sto povablencev se je počutilo zares prijetno v okoliščini, ki je bilo polno prijateljstva, kar so še poudarila množice državljanov glavnega mesta Etiopije in skupine, ki so prišle iz vseh 12 pokrajin v glavno mesto, ki so dolgo v noč pozdravljale na ulicah.

Zadnja seja

Beograd, 19. dec. V Beogradu je bila danes zadnja seja mešane jugoslov.-italijanske komisije za ugotovitev vrednosti italijanske imovine, podvržene omejitvenim ukrepom na področju Jugoslavije. Protokol o likvidaciji komisije sta podpisala šef jugoslovanske delegacije ambasador dr. Milan Bartoš in šef italijanske delegacije opolnomočeni minister Ugo Sarali. Podpisu p. nister Ugo Sarali. Podpisu protokola je prisostvoval tudi italijanski ambasador v Beogradu g. Gastone Quidotti. Ta komisija je bila ustanovljena in je delala na osnovi sporazuma, podpisanega 23. maja 1949. (Jugopres.)

Gospodarska delegacija odpotovala v Albanijo

Beograd, 19. dec. (Tanjug) Danes je odpotovala z letalom v Tirano jugoslovanska gospodarska delegacija, ki jo vodi svetnik v državnem sekretariatu za zunanje zadeve Vladimir Sajič. Delegacija se bo v Albaniji pogajala za sklenitev trgovinskega sporazuma o zamenjavi med državama v prihodnjem letu.

Prvi »nastopik«

Gaitskell je v sinočnjem govoru ostro kritiziral zunanjo politiko vlade

Kaylie, 19. dec. (Reuter). Novi voditelj laburistične stranke Hugh Gaitskell je v sinočnjem govoru na sestanku

laburistov v Kaylieju kritiziral britansko vlado, da počasi leze iz »neugodnega položaja«, ki je zvezan z njeno politiko do Cipra. Dejal je, da je Britanija v »neugodnem položaju«, ker skuša s silo zadušiti ljudsko gibanje za svobodo in samoodlobo. Povedal je tudi, da bi se »s pomočjo nekoga od zaveznikov« lahko našla rešitev za ciprsko vprašanje. Ko je govoril o položaju na Bliznjem vzhodu, je Gaitskell

dejal, da so dobave orožja Egiptu iz vzhodnoevropskih držav ustvarile »nov in nevaren položaj« med Izraelom in njegovimi arabskimi sosedmi. Zahteval je obnovitev tristranskega jamstva, namenjenih Izraelu in arabskim državam. Potegoval se je za to, da bi Britanija sklenila z Izraelom pakt, podoben tistemu, ki ga je sklenila z Jordanom.

Nova argentinska stranka

Buenos Aires, 19. dec. (AFP). V Argentini so ustanovili novo krščenjsko demokrasko stranko, katere vodja je odvetni Manuel Ordonez. V sporočilu o ustanovitvi je nova stranka obznanila stališče »proti vseh oblikam in izrazila pripravljenost za sodelovanje z »osvobodilno revolucijo«, če bo stopala po demokratični poti in bo imela narodne cilje.

Delegacije in obiski

Beograd, 19. dec. Na povabilo Stalne konference mest in občin Jugoslavije bo prispel 20. decembra v Beograd Georgio Kartalis, mestni načelnik Volosa (Grčija). Med 5-dnevnim bivanjem bo imel razgovore o stalni konferenci in bo obiskal predsednika beograjskega okraja Miloša Miničiča. Kartalis je trenutno šef demokratične stranke v Grčiji. (Jugopres.)

Pojasnilo, ne polemika

(OD STALNEGA DOPISNIKA V TRSTU)

Trst, 19. dec. (Po telefonu). Polemika je v večini primerov škodljiva, ker zapira, namesto da bi odpirala vrata konstruktivni diskusiji. Zato naj polemika to ne bo, temveč skromno pojasnilo. Polemika je danes v toliko bolj škodljiva, če se nanaša na vprašanja, ki se tičejo Italije in Jugoslavije, med katerima so se končno vzpostavili znosnejši odnosi, kar je bilo z obeh strani tudi toplo sprejeto.

List v Milanu, ki ga imajo v Italiji za poluradno glasilo vlade in zunanje ministarstva, je objavil daljši članek o videmski razpravi. Rešnici na ljubo je treba reči, da je potek razprave opisan nekako v umerjenem tonu, tako da so vanj vnesena dejanja, ki so jih zagrešili fašisti, in dejanja, ki naj bi jih bili zagrešili bivši partizani. Začetek in konec članka pa trdita, da niso izjave jugoslovanskih državljanov glede videmskega procesa na mestu, in to iz razlogov, ki so tu spodaj nave-

ŠAHOVSKI POLFINALE ZA ČETIRTO MESTO GRE

V 14. kolu polfinalnega šahovskega turnirja za državno prvenstvo v Ljubljani so bili doseženi ti-le rezultati:
 Milenkovič — Kozomara 1:0, Damjanovič — Nikolovski 1:0, Gobjak — Stanovnik prekinjeno, Lukič — Dime 1:0, Bajec — Krivec prekinjeno, Martinovci — Pirc remi (9 potez!). Segi — Gabrovšek 0:1, Tot — Trajkovič 1:0. Prost je bil Marič.

Po štirinajstem kolu vodi Tot z 9 točkami. Sledje: Pirc in Marič 8,5, Milenkovič 8 (+), Lukič 7,5, Z. Gabrovšek 7,5 (+), Damjanovič 7, Trajkovič 7 (+) itd.

Elektrogospodarska skupnost Slovenije

Poročilo o stanju dotoka na rekah in indeks proizvodnje za 18. december 1955.

Srednji dnevni dotok v kubičnih metrih na sekundo: Drava — Drogovrat 149 (lani 219), Sava — Moste 8,4 (lani 16,1), Sava Med. voda 47 (lani 65), Soča — Doblar 14,4 (lani 70,4).

Indeksi proizvodnje v primerjavi s 1954. letom 82.

VREME
 Napoved za sredo: Pretežno oblačno in hladno vreme z možgasto rahlim padavinami. Temperatura — 2, podnevi do 5, zvečer do 3 C.

4 milijarde za melioracije

8860 milijonov din posojil za investicije v kmetijstvu

Beograd, 19. dec. Na VII. natečaju za posojila iz splošnega investicijskega sklada je bilo odobrenih 8.860 milijonov dinarjev za investicije v kmetijstvu, od tega 4.240 milijonov dinarjev za melioracije. Posojila so bila določena za melioracije 107.355 ha, od tega za osuševanje 92.846 ha in za namakanje 14.491 ha. V skladu s postavkami iz zveznega družbenega plana za letošnje leto je bil največji del teh sredstev odobren za investicije v kmetijstvu Vojvodine, vzhodne Slavonije in Makedonije. Za ostala področja so bila posojila odobrena samo za novostanovitve kmetijskih organizacij (kmetijska posestva in zadrage).

Druga objekta. Največji del posojila, 651 milijonov dinarjev, za nabavo živine bodo porabili za nakup 2.236 glav goveda od domačih rejcev in deloma iz uvoza. Pri odobravanju posojil na VII. natečaju so bili v primerjavi s prejšnjimi leti povečane investicije po hektarju. Do tega je prišlo ne samo zaradi povečanja cen, temveč tudi zaradi tega, ker izvajajo investitorji bolj kompletna dela. Tako so bila n. pr. sedaj v elaboratih za odobritev posojil zahtevana tudi sredstva za zgraditev barak, v katerih bi se nastanili delavci, razen tega pa je nameravali tudi bolj solidna gradnja objektov, kar vse podružuje delo.

Glede na sredstva, odobrena na račun posojil na VII. natečaju, se ne bi moglo sklepati o stvarnih potrebah po investicijah v kmetijstvu, ker so bili pogoji tako postavljeni, da se investicije usmerijo na določena področja, predvsem v vzhodno Slavonijo, Vojvodino in Makedonijo. Sele na bodoči natečaj se bodo mogle dovolj bolj večje potrebe kmetijstva, kar je odvisno od višine sredstev, ki se bodo lahko določila v te namene.

„SLAVICA“ IZ KOPRA predlaga „svete komitentov“

Potrošniški sveti ali »svete komitentov« pri trg. podjetjih na debelo?

O potrošniških svetih se je zadnje tedne že veliko razpravljalo. Ponekod v državi so tudi že začeli delati, za Slovenijo pa drži, da gre do stvari zelo počasi in oprezno. Se najhitrejši so bili v koprskem okrugu, kjer je Trgovinska zbornica že 12. septembra vsem trgovskim podjetjem na drobno, ki prodajajo predmete vsakdanje potrebe, priporočila, da zahtevajo od pristojnega občinskega ljudskega odbora ustanovitev potrošniškega sveta za svoje podjetje. Za mnoga podjetja so tukaj člani potrošniških svetov že izvoljeni. Za to, da bi lahko začeli delati, je potrebna le še odločba pristojnih ljudskih odborov o njihovih ustanovitvi (— potrditvi).

Tembolj razveseljuje je pobuda, ki jo je dala groistično trgovsko podjetje »Slavica« v Kopru. Dne 6. decembra je upravni odbor tega podjetja sklenil predlagati ustanovitev »svete odjemalcev« za vse podjetje. Predlog podjetja našteva konkretno 10 trgovskih podjetij na drobno iz kopskega okraja, ki naj bi imenovali direktorje za člane tega »svete odjemalcev«, poleg zastopnika občinskega ljudskega odbora Koper in trgovskega podjetja »Slavica« samega, ki bi bila v tem svetu nekako že po svoji službeni dolžnosti.

Na VII. natečaju je bilo odobrenih 2.992 milijonov dinarjev za dolgoletno zasajanje sadovnjakov, vinogradov in drugo. Določeno je, da bodo s temi sredstvi zasajili 4.836 ha dolgotrajnih nasadov, od tega 3.510 ha vinogradov in 952 ha sadovnjakov.

Ce bi upoštevali te določbe, tedaj bi morala »Slavica« verjetno še nekaj časa čakati, da pride do »svete komitentov«, čigar ustanovitev sama želi in predlaga. Zato republikanska trgovinska zbornica, ki pozdravlja to v Sloveniji prvo pobudo groističnega trgovskega podjetja, meni, naj bi o ustanovitvi tega »svete komitentov« sklepal in odločil pristojni ljudski odbor, to je občina Koper. Ne glede na to, da so navedbe prejšnjega odstavka šele načrt in da bi za njihovo uporabo bila potrebna predhodna zakonitev, je jasno, da je predlog »Slavice« zelo aktualen in bi ga morali pri-

Modernizacija našega pomorskega ribištva

Split, 19. dec. Praktične preizkušnje radiofonskih sprejemnikov domače proizvodnje za ribiške svrhe so dale pozitivne rezultate. Zaradi tega je Zdrženje pomorskega ribištva Jugoslavije sklenilo nabaviti pri Institutu za elektrozeve v Ljubljani 12 takšnih sprejemnikov. Tri aparate bo dobilo podjetje »Galeb« z Raba, 3 aparate ribiška zadruga »1. maj« v Kaliju in po 2 aparata podjetje »Napredak« v Crkvenici. Ribiška zadruga v Rovinju in ribiško podjetje v Budvi. Za nabavo teh 12 radiofonskih sprejemnikov je Zdrženje morskog ribištva Jugoslavije določilo znesek 8.400.000 din od vsote 20 milijonov dinarjev, ki jo je dobilo za napredek ribištva iz zveznega sklada L. M.

VČERAJ IN DANES

Crne gore slavnostna seja mestnega ljudskega odbora, ki so ji prisostvovali tudi predsednik republiškega zbora ljudske skupštine Crne gore Nikola Kovačević, predsednik izvršnega sveta Crne gore Filip Bajković, podpredsednik Savo Brković, večje število ljudskih poslancev

Sarajevo, 19. dec. Dopoldneva seja obih zborov ljudske skupštine Bosne in Hercegovine, na katerih so določili dnevni red. Ljudska skupština bo razpravljala o izpremembah in izpopolnitvah družbenega plana Bosne in Hercegovine za leto in o potrditvi odločbe izvršnega sveta o izkoristitvi neangažiranih sredstev republiške investicijskega sklada. Oba zbora bosta razpravljala o uvedbi krajevne samopriskube, o občinski dokladi, o lovu in slakovdomnem ribištvu. Na dnevnem redu bo tudi razprava o izpremembi republiškega proračuna in o zaključnem računu republike Bosne in Hercegovine za l. 1954. Skupna seja obih zborov je bila popoldne.

Indijski veleposlanik v Makedoniji
Skopje, 19. dec. (Tanjug). Indijski veleposlanik v Beogradu g. Rajashwar Dayal je med osemdnevnim potovanjem po LR Makedoniji obiskal več mest in kulturno zgodovinskih krajev. Imel je razgovore s predsednikom ljudskih odborov v Skopju in Ohridu, obiskal je predsednika izvršnega sveta Makedonije Ljubjo Arsova, sinoti pa ga je pred odhodom iz republike sprejel tudi predsednik narodnega saborja Makedonije Lazar Koliševski.

Novo hidrocentralo na Hrvaškem
V Karlovcu so dali v pogon novo hidrocentralo na reki Korani, ki so jo zgradili na temeljih starega turbinskega mlina. Pregrada je bila že od prej, sedaj so jo samo popravili, v strojnico pa so postavili nove generatorje domače proizvodnje.

Celotno hidrocentralo so uredili naši strokovnjaki s prispevkom karlovske komune. Delala bo vse leto nepretrgoma in bo dajala Karlovcu in okolici milijon kilovatih ur električne energije letno.

Uspeh hidrocentrale »Nikola Tesla«
Hidrocentrale »Nikola Tesla« je imela za letošnje leto proizvodnje električne energije 110 milijonov kilovatih ur. Toda ta plan je izpolnila že v prvih 11 mesecih, čeprav so bile vremenske razmere prilično slabe in so tudi sama gradbena dela spomladaj in v poletju ovirala proizvodnjo. Letos bo do konca leta gotovo še proizvedla 10 milijonov kilovatih ur.

Tovarna azbesta v Pločah
Tovarna azbesta v Pločah je najmlajša tovarna vrste v naši državi, ki je začela s proizvodnjo spomladaj letošnje. Dosele je izdelala raznih proizvodov v vrednosti okrog 50 milijonov dinarjev. V prvi vrsti se je orientirala na proizvodnjo za potrebe ladjedelništva, industrije živilskih proizvodov in za industrijo, ki dela za potrebe zavarovanja proti ognju in potrebe gasilcev. Dosele smo take proizvode uvažali iz inozemstva.

Dve najmodernejši vrtni garnituri v državi
Podjetje za eksploatacijo nafte »Naftaplina« v Zagrebu je dobilo te dni iz Amerike dve najmodernejši vrtni garnituri znamke »Cardwell«. Te garniture so najboljše na svetu in razen popolne mehanizacije omogočajo tudi črpanje nafte iz največjih globlin. Take garniture bodo za naše razmere velike vrednosti, zlasti zato, ker imamo znake, da so pri nas večje količine nafte v globljih slojih, do katerih doslej nismo mogli priti s slabimi garniturami. Z novimi garniturami bodo vrtni na terenih, kjer je nafta v globlini od 3.000 m navzdol. M. B.

11-letnica osvoboditve Titograda
Titograd, 19. dec. Na današnji dan pred 11 leti je bila osvobojena Podgorica in je bila zato danes v glavnem mestu

Gospodarski napredek Jugovzhodnih azijskih dežel. »I Sol« piše, da postaja važnost plana Colombo vsak dan večja. In to toliko bolj, ker v Južno in Jugovzhodno Azijo v zadnjem času vse bolj ekonomsko prodira Sovjetska zveza. V četrtletnem letnem poročilu posvetovalnega odbora Colombo plana poudarjajo, da ideja o sodelovanju v vsaki od zainteresiranih dežel vedno bolj napreduje in se poglablja.

V teku 1954/55 je pretežni del dežel tega področja obdržal ritem napredka, ki je bil dosežen v predhodnem letu. Splošni stroški del na razvoju družbenega sektorja v teh področjih, so dosegli v letu 1953/54 vrednost 541,9 milijona funt šterlingov, v letu 1954/55 pa so dosegli znesek 724,6 milijona funt šterlingov. V letu 1955/56 predvidevajo, da bodo na družbenem sektorju potrošili skupno 827,9 milijona funt šterlingov.

Na področju posameznih zainteresiranih dežel so bile v družbenem sektorju v letu 1954/55 vložene sledeče investicije: v Burmi v znesku 62,7 milijona funt šterlingov, na Ceylonu 30,1 milijona funt šterlingov, v Indiji 496,5 milijonov, v Indoneziji 16,7 milijonov, v Nepalju 0,4 milijona, v Pakistanu 88 milijonov, Singapuru 15,7 milijonov, v Siamu 28,1 in v Vietnamu 31,6 milijona funt šterlingov. Investicije so bile vložene prvenstveno v kmetijstvo, v transport in komunikacije ter v potrebe javnega zdravstva in šol.

V poročilu poudarjajo, da je kmetijska proizvodnja v glavnem porasla, vendar pa je bil ta uspeh dosežen v večji meri zaradi povečanih izdatkov za razvoj in podpiran s povpraševanjem po tipičnih proizvodih tega področja.

Osnovni problem je še vedno vprašanje višje ravni standarda prebivalcev enega področja, kjer znaša porast prebivalstva okrog 10 milijonov prebivalcev letno in kjer obstoja stalni problem brezposelnosti.

Vzhodnonemško-sovjetska trgovina. Obseg vzhodnonemško-sovjetske trgovine bo v prihodnjem letu presegel letošnjega za 24 odstotkov. Po ocenah vzhodnonemškega ministrstva za zunanjo trgovino je bilo to povečanje predvideno s trgovinskim protokolom, ki je bil pred kratkim podpisan v Moskvi. Vzhodna Nemčija bo dobavljala v prvi vrsti stroje, industrijsko opremo, generatorje, transformatorje.

Nova vrsta domačega celofana

Tovarna »Jugovina« ima velik načrt, da uvede vrsto novih plastičnih mas za potrebe ambalaže. V tem smislu sta naša industrija in trgovina že dobili nekaj izdelkov. Sedaj pripravljajo proizvodnjo škatal iz polivinililklorida za konzerve. Najnovejša pa je, da je začela tovarna izdelovati prozoren tenak izdelek, ki je podoben celofanu, toda je cenejši in primernejši za vsestransko uporabo.

Velik obisk tujih turistov napovedujejo

Split, 19. dec. Ze marca prihodnjega leta bodo prispeli v Dubrovnik številni tuji turisti, in sicer z velikimi oceanскими potniškimi ladjami, ki nameravajo napraviti krožna potovanja po vzhodnem Sredozemlju. Druga oceanška ladja, ki bo prišla v Dubrovnik prihodnje leto, bo motorna ladja »Britanica« (38400 ton nosilnosti). Ta največja motorna potniška ladja bo pripeljala 2. marca v Dubrovnik okoli 1100 turistov. Dne 8. marca bo prišel v Dubrovnik ameriški parnik »Constitution« s 23.000 tonami nosilnosti, ki bo odpeljal skupno turistov iz New Yorka na krožno potovanje. Dne 15. marca je napovedala svoj prihod v Dubrovnik motorna potniška ladja »Oslofjord«, ki bo obiskala Zahodno Afriko in Sredozemlje. Istega dne bo pripelala v Dubrovnik tudi luksuzna švedska jahta »Stella Polaris« z 200 turisti. Najavljen je prihod tudi številnih drugih potniških oceanških ladij v Dubrovnik, med njimi ladje »Caron«, »Andes«, »Arcadia« ter številne druge. L. M.

Novi nahačališča spužev pri Brionih

Ze precej časa so domnevali, da so pri Brionih dobra nahačališča morskih gob. Letos so to potrdili potapljači podjetja »Spuzbar« iz Krpanja, ki so pri Brionih nabrali nad 2 tona kvalitetnih gob. Prihodnje leto bo pri Brionih nabrali gobe še v večjih količinah.

Pred krvodajalsko akcijo

Ljubljanske klinike so porabile letos 2 tona in 272 l krvi

LJUBLJANA, 19. dec. Vedno večji porast industrije in nova odkritja medicinske znanosti pri zdravljenju raznih bolezni zahtevajo nove in nove litre človeške krvi za rešitev življenj žrtve obratnih nezdov in raznih bolezni. Tudi število prostovoljnih krvodajalcev stalno narašča in je bilo v prvi polovici letošnjega leta novih 7.661 krvodajalcev v Sloveniji, na bivšem področju mesta Ljubljane 3.600 krvodajalcev, v njegovi okolici pa 2.505. Kljub temu je še vedno premalo in ne bi smelo biti zdravje človeka, ki ne bi vsaj enkrat daroval nekaj svoje krvi. Na naše klinike in bolnišnice ne bi teple več pomanjkanja krvi, bodo organizacije Rdečega

bodisi porod, obratna nezgoda ali pa rak grozi s smrtno.

Krvodajalske akcije v prihodnjem letu ne smejo biti samo zadeva organizacij Rdečega križa v občinah, odgovorni za njeno dobro izvedbo in uspeh morajo biti tudi politične in vse možne organizacije, ki naj pomagajo Rdečemu križu pri pridobivanju krvodajalcev, zdravnikov, ki naj s predavanji seznanjajo državljanje za kaj je vse potrebna transfuzijska krv, zdravstveni zavodi, ki naj prispevajo z različni sredstvi itd. Zavedati se moramo prav tako, da je slehera kapljica darovane krvi neprecenljiva vrednost, ker gre za dobro človeka in zato tudi za dobro skupnosti.

krži nadaljevale krvodajalske akcije. Te akcije bo v prihodnjem letu najprej začel ljubljanski okraj, in sicer od 4. januarja do meseca marca. V ta namen je imel okrajni odbor Rdečega križa v Ljubljani danes konferenco, ki so jo udeležili predsedniki občinskih komisij za krvodajalstvo, predstavniki političnih in množičnih organizacij ter zdravstveni delavci. Predstojnik Zavoda za transfuzijo krvi v Ljubljani dr. Sonja Sovdarova je v začetku obrazložila pomen krvodajalstva in transfuzije krvi. Njena izvajanja so prisotne peljala v tiste sobe za bežni hodniki, kjer dan na dan kirurg, internist, ginekolog in onkolog rešuje življenja ljudi, ki jim

Generalpodpolkovnik R. J.

Sodobni družbeni razvoj in vojna

Velikemu številu ljudi je znan družbeni razvoj v dosedajšnji zgodovini. Težnje in poti družbenega razvoja so znanstveno dokazane. V današnji družbi je skrajni smoter tega razvoja sprejela kot svoj politični smoter. To je omogočilo, da se bolje spozna tudi vojna kot družbeni pojav in da se odstrani vsa razna neznanstvena naziranja o njej. Medtem pa pozna vendar, da razlika med štore ljudmi, nekoliko bolj razvijajo in v armadi in čeprav sta samo eden izmed pojavov splošnega družbenega razvoja, je dovolj razlogov, da se spoznamo na sodobni družbeni razvoj.

Družbeni razvoj človeštva je imel poleg ostalega za posledico tudi svetovne vojne. Druga svetovna vojna je bila znatno večja od prve svetovne vojne, vendar je imela tudi druge značilnosti. Prva svetovna vojna je bila znatno večja od prve svetovne vojne, vendar je imela tudi druge značilnosti. Prva svetovna vojna je bila znatno večja od prve svetovne vojne, vendar je imela tudi druge značilnosti.

Prva svetovna vojna je bila znatno večja od prve svetovne vojne, vendar je imela tudi druge značilnosti. Prva svetovna vojna je bila znatno večja od prve svetovne vojne, vendar je imela tudi druge značilnosti. Prva svetovna vojna je bila znatno večja od prve svetovne vojne, vendar je imela tudi druge značilnosti.

Prva svetovna vojna je bila znatno večja od prve svetovne vojne, vendar je imela tudi druge značilnosti. Prva svetovna vojna je bila znatno večja od prve svetovne vojne, vendar je imela tudi druge značilnosti. Prva svetovna vojna je bila znatno večja od prve svetovne vojne, vendar je imela tudi druge značilnosti.

RAZSTAVA O DEJAVNOSTI SRBSKIH IZSELJENCEV

Združjenje izseljencev — povratnikov Srbije v Beogradu je 16. decembra odprlo prvo razstavo dokumentacij iz umetniške in kulturno-prosvetne dejavnosti srbskih izseljencev v inozemstvu in izseljencev — povratnikov. Otvoritvi so prisostvovali mnogi javni in kulturni delavci ter nad 500 obiskovalcev. Naslednjega dne pa si je izložbo ogledalo 3.000 Beograđanov.

V prvem oddelku so razstavljena umetniška dela slikarjev Milene Sotre-Gačinić, povratnice iz ZDA, in Dragutina Mitrovića, povratnika iz Francije ter mladega rojaka, nadarjenega kiparja Borisa Anastasićeviča, ki je sicer rojen v Franciji, a se je pred dvema letoma za stalno naselil v domovini svojih staršev. Drugi del prikazuje kulturno-prosvetno, znanstveno in politično delo srbskih izseljencev v Severni in Južni Ameriki, Franciji, Belgiji in drugod. Med mnogimi dokumentacijami so razstavljene tudi knjige in fotografije o Tesli, Pupinu, Louisu Adamiću in drugih javnih delavcih jugoslovanskega porekla v inozemstvu.

Casopisi srbskih izseljenskih organizacij so razstavljene po kronološkem redu, vse od prvega lista »Srbski rodoljub«, ki je izšel v New Yorku že l. 1906, nadalje »Radnička straža« iz l. 1908, katere ustanovitelj in glavni urednik je bil rojak Milan

Glumac ter nosil podnaslov »Novine za radničko borbu i prosvetljeno politiku«. Razvidno je, kako so listi zaradi raznih političnih težav morali menjati svoja imena. Iz »Borbe« je nastala »Pravda«, iz »Pravde« »Slobodna misel« itd. Obiskovalci so z velikim zanimanjem prebrali »Narodni glas« iz leta 1911, »Radnika« iz 1923 leta, »Slobodno reč« iz 1925, »Znanje« iz 1922. Poleg teh listov so razstavljene tudi hrvaški in slovenski izseljenski časopisi, katerih redakcije in društva so sodelovala v največji sloji. Razstavljeno so tudi vsi listi, ki še danes izhajajo po svetu, nadalje publikacije, ki jih za naše izseljence izdajajo Izseljenske matice v Jugoslaviji, ter dokumentacije o dejavnosti Uduženja izseljencev povratnikov Srbije.

Razstava je otvoril tajnik Uduženja Jovo Džajić. Iz razstavljenega materiala je razvidno, da je bil tov. Džajić eden najvidnejših in najglavnejših naprednih delavcev v Kanadi, ki so dali 73 španskih borcev. V fotografiji starega izseljenskega lista je objavljeno pismo Edo Jardaša tovarišu Džajiću v Španiji, razstavljeno pa so tudi originalne fotografije srbskih izseljencev — borcev v Španiji.

Tovariš Džajić je poudaril, da je razstava le skromen prikaz stvarnega dela naših izseljencev, ker je to v Srbiji prva razstava te vrste in ker dejanski vrednost materiala, predvsem pa moralne pomoči rodni zemlji in naprednemu delavstvu gibanju ni mogoče prikazati. Predvidevajo, da bo v Izseljenskem tednu prihodnjega leta v Ljubljani organizirana širša razstava iz vsestranskih dejavnosti jugoslovanskih izseljencev v sodelovanju z Uduženjem izseljencev Srbije, Matice izseljencev Hrvaške, Slovenije, Bosne, Hercegovine in Makedonije. V. V.

UREJUJEJO: BERGE VOJNAK (glavni in odgovorni urednik), FRANCER DRENOVEC (notranja politika), ALEKSANDER JAVORNIK (gospodarstvo), DUSAN BENKO (znanja politika), MILAN SRGA (kultura), STAN LIPAR (sport), Z. V. V. (znanost), BORIS KEMAO (krajina).

OB ROBU
dogodkov

Neodvisni Sudan

Sudanski parlament je soglasno odobril resolucije, ki pozivajo vladi kondominija, naj priznata neodvisnost Sudana — Pogajanja za izkoriščanje Nila

KARTUM, 19. dec. (AFP). Sudanski parlament je danes soglasno odobril štiri resolucije, s katerimi poziva vladi kondominija naj priznata neodvisnost Sudana. Predsednik skupščine je v svoji izjavi dejal, da bodo v bodoče zveze Velike Britanije in Egipta odvisne od stališča, ki ga bosta le-ta zavzela do današnjega položaja, in ju pozval, naj takoj priznata neodvisnost Sudana.

Sudanski parlament je danes soglasno sprejel tele štiri resolucije: 1. resolucijo o ustavodajni skupščini, ki bo sprejela ustavo in volilni zakon; 2. parlament naj pošlje pismo generalnemu guvernerju in od njega zahteva, da sporoči egiptovski in britanski vladi zahtevo po takojšnjem priznanju nove države; 3. parlament naj izvoli odbor petih članov, ki bodo imeli pooblastitve generalnega guvernerja, dokler ne bo izvoljen poglavar države v skladu z novo ustavo; 4. ustavodajna skupščina naj prouči predlog, da bi južni Sudan dobil zvezni status v Sudanski uniji.

Po seji parlamenta se je predsednik vlade El Azhari sešel s šefi diplomatskih misij in jih prosil, naj obveste svoje vlade o sklepu sudanskega parlamenta. Zastopnik britanskega ministarstva za zunanje zadeve je danes sporočil, da se bo Velika Britanija takoj posvetovala z Egiptom o deklaraciji sudanske

parlamentu. Britanski minister za zunanje zadeve Macmillan je povabil za danes popoldne britanskega generalnega guvernerja v Sudanu Knoxa Helma na razgovor o zadnjih dogodkih v Sudanu. Knox Helm se je bil v petek pripeljal v London.

Egiptovski predstavnik podpolkovnik Mohijedin, ki vodi sudanske posle, odkar je odstojel major Salah Salem, je dal zastopnikom časopisa »Al Gahurija« izjavo, iz katere povzemamo, da Egipt ne bo nasprotoval razglasitvi neodvisnosti Sudana, čeprav sudanski parlament v svoji proklamaciji ni upošteval anglo-egiptovskih sporazumov o Sudanu. Ko je omenil, da je Egipt podpiral sudance ves čas njihovega boja proti britanskemu kolonializmu, je podpolkovnik Mohijedin dejal: »To dokazuje, da je egiptovsko politiko vedno navdihovala želja, pomagati Sudanu, da bi si priboril svobodo in iz-

bral bodočo obliko po lastnih željah in brez pritiska od zunaj. Ta politika se ujema z načeli egiptovske revolucije, ki zahteva pravico samoodločbe za vse narode.

O bodočih zvezah Egipta s Sudanom je Mohijedin dejal: »Egipt in Sudan imata prav gotovo enake smotre, ki bodo nedvomno v korist obeh državama, in bo potemtakem lahko določiti njuno medsebojno razmerje v prihodnosti.

Glede izkoriščanja reke Nila je Mohijedin dejal, da imata obe državi velike koristi od te reke, ki je nekaka vez med njima. Sicer je pa po mednarodnem pravu obeh državama zagotovljeno izkoriščanje Nila, ki teče skozi njuni ozemlj.

Iz Londona poročajo, da se bodo zahodne sile, kakor kaže, resno potrudile, da bodo finančne graditve Asuanskega jezusa na zgornjem Nilu. Računajo s tremi finančnimi viri: Mednarodno banko za obnovo in razvoj, vlada ZDA in Velike Britanije ter še nekaterimi državami Zahodne Evrope. K finanširanju bodo razen tega pritegnili poseben mednarodni konzorcij Centjo, da bo v ta namen vloženih približno šest sto milijonov dolarjev, kar bo 40% vseh gradbenih stroškov.

V britanskih odločilnih krogi pravijo, da posojila ali darila posameznih vlad ne bodo zvezana z nikakimi političnimi pogoji.

Egiptovski časopisi poročajo, da namerava tudi družba Sueškega prekopa del svojih rezervnih skladov (kake 3 milijone funtov) investirati v graditev novega jezusa na Nilu. Pravijo, da je upravni odbor družbe Sueškega prekopa sprejel predlog egiptovske vlade za investiranje in da jih sedaj pozorno proučuje. V Parizu se bodo baje v kratkem začeli razgovori med zastopniki družbe in egiptovskim ministrom za finance.

ZAHTEVE INDIJSKIH SINDIKATOV

New Delhi, 19. dec. (Tanjug.) Indijska najštevilnejša organizacija nacionalni kongres Trade Unionov je na zadnjem zasedanju sklenila, da je treba čimprej uvesti delavce v vodstvo industrije. Udeležba delavcev pri upravljanju naj bi bila dejanska, ne samo formalna. Obsegati bi morala upravo, nakup, prodajo, zlasti

pa določevanje mezd. Nacionalni kongres Trade Unionov je s tem v zvezi poslal vladi spomeniko, v kateri opozarja na nezadostne mezde in na dejstvo, da je razlika v nagrajevanju za isto delo velikkanska.

Indijski sindikati so hkrati predlagali ustanovitev vladne komisije za izenačenje mezd in določitev najnižje meze. Predlog o udeležbi delavcev pri upravljanju industrije obravnava sedaj indijska planska komisija in ustrezni vladni organi.

Cu De prispel v Moskvo

Moskva, 19. dec. Kakor poročata TASS, je podpredsednik kitajske republike Cu De večeraj prispel v Moskvo. Cu De vodi vladno delegacijo, ki bo obiskala Romunijo in Vzhodno Nemčijo. Delegacija sta sprejela podpredsednik sovjetske vlade Mikojan in minister za zunanje zadeve Molotov.

Nova veleposlanika

Beograd, 19. dec. (Tanjug) Predsednik republike Josip Broz Tito je s posebnim ukazom imenoval dr. Radivoja Uvaliča za izrednega in pooblaščenega veleposlanika FLRJ v Avstriji. Dr. Uvalič je bil doslej izredni poslanik in pooblaščen minister FLRJ na Norveškem.

Za izrednega poslanika in pooblaščenega ministra na Norveškem je imenoval Vladimir Rolović, dosedanji pooblaščen minister v državnem sekretariatu za zunanje zadeve.

KUBITSCHKOVI NAČRTI

Rio de Janeiro, 19. dec. (Tanjug) Izvoljeni brazilski predsednik Juscelino Kubitschek pripravlja s svojimi političnimi in gospodarskimi sodelavci delovni program svoje bodoče vlade.

V izjavi za tisk je Kubitschek dejal, da bodo v njegovi vladi v glavnem zastopniki strank, ki so ga podpirale v volilni borbi in imajo absolutno večino v obeh domih kongresa. Glede na

to računajo, da bo »delavska stranka«, ki jo je bil ustanovil bivši predsednik Vargas, dobila v vladi vsaj dve mesti — resor ministarstva za delo in ministrstva za kmetijstvo — in da bo vodila posamezne ustanove socialnega in pokojninskega zavarovanja.

Glede zunanje politike bodoče vlade je Kubitschek dejal, da ne namerava spremeniti tradicionalne brazilske politike podpiranja medameriškega sistema, hkrati pa se je izjavil proti hegemonističnem bloku. Organizacija združenih narodov je navzlic temu, da so prišla v njej do izraza nasprotja današnjega sveta, vrhuncem, ki ga je doseglo človeštvo v prizadevanju po mirnem sožitju med narodi.

SANTIAGO, 19. dec. (AP) Stavka čilskih rudarjev še vedno traja. Vojaški predstavnik, ki je prevzel upravo največjih rudnikov, je dal delavcem rok za prenehanje stavke do današnjega dne. Stavka je močno zadela čilsko gospodarstvo, pa tudi preskrbo sveta z bakrom.

Afrika - celina bodočnosti

kot prva afriška neodvisna država bo imela Etiopija v njem zeln
važno vlogo

Lani v tem času so bile oči vseh Jugoslovancev in mnogih prištevajo miru na svetu uprte v potovanje predsednika Tita v Indijo in Burmo. Tito je bil prvi evropski državnik, ki je obiskal dve neodvisni državi največjega kontinenta na svetu.

Sedaj je predsednik Tito spet na obisku dveh neodvisnih držav, a tokrat na drugem kontinentu, v Afriki, ki je po velikosti za Azijo, a pred vsemi drugimi kontinenti. Afrika obsega 30 milijonov kvadratnih kilometrov in je tako skoraj trikrat večja kot Evropa. Na tem tako imenovanem »črnem« kontinentu živi okoli 205 milijonov ljudi ter je med njimi samo 6 odstotkov belcev.

Pojem Afrike je za mnoge ljudi združen s tremi pojmi: puščava, črni in piramide. Afrika pa pomeni mnogo več in danes jo mnogi upoštevajo kot kontinent prihodnosti. To ime tudi zasluži ne samo zaradi še ne-

zadostno raziskovanih naravnih bogastev, ki so mnogo večja, kot so si pred desetletji predstavljali najbolj optimistični geologi in tudi tisti »geologi« v krogu finančnih magnatov, ki so raziskovali, če ima Afrika ugodne pogoje za plasiranje kapitala. Afrika je kontinent prihodnosti tudi zaradi političnega dogajanja, kajti Afrika je na vrsti, da izreče svoje besede po zahtevah politično še potlačeni in gospodarsko lačnih množic.

Na azijskem kontinentu so bile v zadnjem desetletju velikanske politične spremembe. Največje dežele, kot na primer Kitajska, Indija, Burma in druge, so že dosegle svojo suverenost ter posvečajo zdaj vse svoje sile gospodarski izgradnji. V Afriki pa je ves ta proces šele v svojem začetku. Do druge svetovne vojne je bila na vsem afriškem prostoru samo Etiopija v pravnem pomenu besede suverena država, medtem ko se to za

Egipt, Liberijsko in Severno afriško unijo ni moglo trditi. Po vojni pa je kot prvi dosegel svojo neodvisnost Egipt, neodvisni državi pa sta postali tudi Libija in Zlata obala, potem pa sta se njima pridružil Sudan in Somalija. Ne smemo pa pozabiti, da je večji del kontinenta še vedno v večji ali manjši meri v kolonialni odvisnosti. Res je sicer, da je bilo konec italijanskih kolonij v Afriki (Libija, Eritreja, Somalija), da so dežele Francoske Severne Afrike (Alžir, Maroko, Tunis) dosegle pomembne pravice, a pri vsem tem je velikanska večina prebivalstva še vedno prisiljena, da živi ob pogojih kolonializma.

Ali bi bilo preveč optimistično pričakovanje, da predstavljajo naslednja desetletja odločilno dabo v boju afriških narodov za njihovo neodvisnost? Kakor kaže, to ni preveč optimistično. kajti afriški kontinent se dramatično vedno več afriških dežel se

Pretekli ponedeljek se je vrnil na Zahod najslavnejši begunec preteklega leta dr. Otto John, nekdanji šef bonnske »Urada za zaščito ustave«. Njegov dramatični beg v vzhodni Berlin in pa njegova predavanja in brošure o pokvarjenosti Zahoda so prizadele bonnski vladi, nemalo pregledov. V podobnem položaju je zdaj vzhodnonemška vlada, čeprav je verjetno utrpela manjšo škodo kot Adenauerjeva zaradi Johnovega bega. Johnu namreč na Vzhodu niso preveč zaupali in prav to je bilo po nekaterih poročilih vzrok njegovega drugega bega. Če je pa to vse, javnost seveda zaenkrat še ne bo zvedela, saj se doslej svetovnim listom še ni posreželo dobiti niti ene slike povratnika. Na sliki: Takoj po vrnitvi se je sestel ustavní odbor Bundestaga, kateremu je notranji minister dr. Schroeder (levo) poročal o prvih rezultatih zaslišanj dr. Johna.

Konec obiska v Kabulu

Hruščev in Bulganin sta odpotovala v Moskvo — Zaključno sporočilo — Sporazum o nenapadanju in nevtiralnosti je podaljšan za deset let — Daud obišče Moskvo

KABUL, 19. dec. (AFP). Predsednik sovjetske vlade Bulganin in prvi sekretar KP Sovjetske zveze sta davj s letalom odpotovala iz Kabula v Moskvo. Po obisku v Indiji in Burmi sta bila nekaj dni na uradnem obisku v Afganistanu.

V uradnem sporočilu, ki je bilo končano po razgovorih v Kabulu, je rečeno, da sta obe strani izrazili nabela politike dobrega sosedstva ter miroljubnosti in razpravljali o bodočem razvoju političnih, gospodarskih in kulturnih vezeh med obeh državama, temelječih na spoštovanju politike nevtiralnosti, ki se je drži Afganistan. Sovjetska

zveza in Afganistan sta hkrati potrdili zvestobo načelom, sprejetim na bandunski konferenci, ter izrazili zahtevo, da je treba jedrsko energijo uporabiti samo v miroljubne namene, za nameni predek znanosti in v korist človeštva.

Obe strani sta mnenja, da sta bili ženevska konferenca predsednikov vlad štirih veseli kakor tudi konferenca ministrov za zunanje zadeve koristni za medsebojno razumevanje prizadetih držav in izražata upanje, da bo v prihodnje še prišlo do takih sestankov, ki naj bi odstranili spore in ugodno vplivali na medsebojno razumevanje med državami.

Glede Daljnega vzhoda menita sovjetska in afganistanska vlada, da je napetost na tem področju nevarna za mir na svetu. Ljudska republika Kitajska mora zavzeti svoj zakoniti prostor v Združenih narodih.

Obe strani sta prepričani, da bo osebni stik med državniki

Sovjetske zveze in Afganistana koristil utrditvi zvez med državama ter svetovnemu miru.

Iz Kabula poročajo, da je sovjetsko-afganistanski pakt o nevtiralnosti in nenapadanju podaljšan za deset let. Po desetih letih se njegova veljavnost avtomatično podaljša za nadaljnje leto, če ena izmed strani šest mesecev pred potekom veljavnosti ne obvesti druge strani, da želi pakt odpovedati.

Po končanih razgovorih v Kabulu je bilo objavljeno sporočilo o izhitični in finančni pomoči, ki jo bo dala Sovjetska zveza Afganistanu za izvedbo programa o gospodarskem razvoju. Finančna pomoč bo znašala 100 milijonov dolarjev in bo nakazana v obliki dolgoročnega kredita. Plačilne pogoje bodo določili pozneje. Afganistan bo porabil pomoč za razvoj kmetijstva, zgraditev hidrocentrale, namakanje in obnovo letališč v Kabulu.

TASS poroča, da je predsednik afganistanske vlade Mohammad Daud sprejel povabilo predsednika Sovjetske zveze Bulganina, naj obišče Sovjetsko zvezo.

TELEGRAMI

TEL AVIV, 19. dec. (AFP) Zastopnik egiptovske vojske je sporečil, da so sinoči z nekaterimi egiptovskimi položaji na demarkacijski črti v Gazi streljali na izraelsko patrolo. Zrtev ni bilo. Gettysburg, 19. dec. (USIS) Predsednik Eisenhower se bo danes

nes posvetoval s predsednikom ameriške komisije za atomsko energijo Stroussom, jutri pa s posebnim pomočnikom za državno varnost Andersonom. V sredo bo odpotoval v Washington, v četrtek pa se bo udeležil seje državne varnostnega sveta.

NEW YORK, 19. dec. (AP) »New York Times« zahteva od ameriške vlade polarni, če namerava zares zahtevati od kongresa, da odobri v okviru programa pomoči tujini vsoto 5 milijard dolarjev in ne 2,7 milijard, kakor je bilo prvotno sporočeno.

SUADAD GUATEMALA, 19. dec. (AFP) V Guatemali so bile večeraj volitve za zakonodajno skupščino in občinske svetle. Odstotek abstinenca je bil precejšen. Končni volilni izidi bodo znani sredi tedna.

Moša Šaret se je vrnil iz ZDA
Tel Aviv, 19. dec. (AFP). — Predsednik izraelske vlade Moša Šaret, ki se je danes vrnil iz ZDA, je izjavil, da od vlade ZDA ni prejel nobenega odgovora na izraelsko zahtevo o nabavi orožja iz ZDA.

Zorin pride jutri v Bonn
Bonn, 19. dec. (Tanjug). Prvi sovjetski veleposlanik v Zah. Nemčiji, dosedanji namestnik ministra za zunanje zadeve Zorin, bo prišel jutri v Bonn. Tu so sporočili, da bodo veleposlanika spremljali nekateri člani veleposlanstva. Deset članov bodočega veleposlanstva in tehničnega osebja je še dva tedna v glavnem mestu Zahodne Nemčije.

O vzpostavitvi diplomatskih odnosov med Zahodno Nemčijo in Sovjetsko zvezo so sklenili med bivanjem kanclerja Adenauerja v Moskvi v začetku letošnjega septembra.

Perzijski obisk Moskvi

Teheran, 19. dec. (AFP). Na povabilo sovjetske vlade je odpotovala v Moskvo delegacija 12 članov perzijskega parlamenta. Vodi jo senator Saed, bivši predsednik perzijske vlade.

bori za svojo politično neodvisnost. Na važnost reševanja političnih in ekonomskih problemov v Afriki je bilo opozorjeno tudi v letošnjem poročilu generalnega sekretariata Organizacije združenih narodov in generalni sekretar Hammerskjöld je celo poudarjal, da bo mir v prihodnosti med drugim odvisen od rešitve afriških problemov.

Če razmotrivamo politične in ekonomske probleme afriškega kontinenta v celoti, imamo v ospredju naslednja dva problema: boj afriških narodov za politično neodvisnost in prizadevanja, da se ves kontinent reši stoletne gospodarske zaostalosti. Prav z ozirom na to dejstvo je svobodna izmenjava mišljenj med predsednikom Titom in vplivnimi državniki dveh največjih afriških neodvisnih držav še važnejša, kajti tudi naša država in naši narodi so se — ob drugih pogojih seveda — bojevali za ta dva problema.

Etiopijo imenujejo razni potopisni afriški Svico. Zaradi naravnih lepot zahodnega dela dežele imajo popolnoma prav. Etiopija obsega nad en milijon kvadratnih kilometrov, kar pomeni, da je približno enaka po-

vršini Francije in Španije skupaj. Polovica njene površine pa je puščava. Po domnevanju, kajti popisovanje še nikdar ni bilo izvršeno, ima Etiopija okoli 17 milijonov prebivalcev ali okoli 12 odstotkov od skupnega prebivalstva Afrike. Na en kvadr. kilometer pride 15 ljudi. V prihodnosti je Etiopija je Etiopija petkrat večja, ima pa približno enako število prebivalcev.

Skupno z Egiptom, Grcijo in drugimi državami je Etiopija lahko ponosna na staro civilizacijo. Največji napredek dežele je bil dosežen v srednjem veku, a šele z otvoritvijo Sueškega prekopa leta 1869 je Etopija došla prave zveze z širšim svetom. Postala je prva suverena država v Afriki. Njena neodvisnost je bila prekinjena s šestletno okupacijo Italije od 1936 do 1941. Po odločbi Združenih narodov je bila Etiopija 1952 priključena Eritreji, ki je bila kot bivša italijanska kolonija po vojni pod britanskim nadzorstvom in upravo. Sedaj je Eritreja združena z Etiopijo po načelih federacije.

Pred začetkom opisovanja ekonomske in druge problematike je treba opozoriti na nekatera splošna dejstva, da bi

bila sedanja problematika bolj razumljiva. V Etiopiji so še pred desetimi leti trgovali s sužnji, v deželi je še danes 90 odstotkov nepismenih in administracija po evropskem pojmovanju je organizirana samo v nekaterih središčih. V deželi obdelovalci zemlje nimajo niti dovolj lesenih plugov, temveč uporabljajo neke zelo primitivne naprave, pri katerih je efekt dela še manjši, kot bi bil pri uporabi najnavadnejših lesenih plugov. V Etiopiji še nikdar niso popisovali prebivalstva in živine. Začetki statistične službe so iz novejšega časa. Statistični uradniki so potovali samo po glavnih cestah ter iz središč zbirali podatke samo na razdaljo kakih 100 km. Bilo pa bi zelo napačno, če pri vsem tem ne bi omenjali ogromnih naporov vlade in vladarja pri modernizaciji države. To pa je seveda težak in dolg proces. Doseženi rezultati so povzročili, da je dežela polna kontrastov, kajti prav tako kot na drugih točkah zemeljske obale se tudi v Eritreji prepričata atomska doba z zaostalostjo srednjega veka in vsem, kar je ostalo od nekdanje sužnjanske družbene ureditve.

(Nadaljevanje jutri)

BERLIN, 19. dec. (AP) Zahodnonemški župan Otto Suhr je pozval zahodne sile, naj protestirajo pri vladi ZSSR proti kršitvi četrtega stava Berlina.

NKROZJA, 19. dec. (AFP) Sienci so menenci v nekem baru v Nikoziji vrgli tri bombe, ki so ranile deset ljudi. V baru je bilo več Britancev, Američanov in Grkov. Ranjena sta tudi dva ušibčenca ameriškega konzulata v Nikoziji.

B. Pahor

